

BRIEF "Economia socială în programul președințiilor Consiliului Uniunii Europene. Perspective pentru România la Președinția Consiliului UE"

Data publicării: 26 aprilie 2018

Autor: Irina Opincaru

Brief-ul „Economia socială în programul președințiilor Consiliului Uniunii Europene. Perspective pentru România la Președinția Consiliului UE”, elaborat sub egida [Platformei RO2019 a societății civile](#), face o trecere în revistă programelor Președințiilor anterioare care au abordat tema economiei sociale și propune o serie de recomandări din partea societății civile.

Platforma de sprijin

Președinția Română
a Consiliului UE

BRIEF | APRILIE 2018

**Economia socială în programul președințiilor Consiliului Uniunii Europene.
Perspective pentru România la Președinția Consiliului UE**

Irina Sînziana Opincaru
Cercetător Institutul de Economie Socială
Fundația pentru Dezvoltarea Societății Civile

Context

Cele mai recente date colectate la nivel european ne arată că economia socială este un domeniu important pentru dezvoltarea economică și socială a statelor membre UE. În raportul CESE “Evoluții recente ale economiei sociale în Uniunea Europeană”, publicat în toamna anului 2017, regăsim un peisaj înfloritor al acestui sector, care număra în 2015 peste 13 milioane de locuri de muncă (echivalentul a peste 6% din forța de muncă din EU-28), mai mult de 82 de milioane de voluntari, peste 232 de milioane de membri în cooperative, organizații mutuale și alte entități similare și aproape 3 milioane de organizații și întreprinderi.

În România, sectorul economiei sociale înregistrează de asemenea o creștere constantă, conform aceluiași raport. Astfel, la sfârșitul anului 2015, sectorul angaja peste 136.000 de persoane - cu 4% mai mult decât în 2012 (FDSC, 2014), în aproape 50.000 de întreprinderi - cu 25% mai mult decât în 2012 (CESE, 2017), incluzând cooperative, case de ajutor reciproc ale salariaților sau pensionarilor, societăți mutuale, asociații și fundații și alte organizații de economie socială recunoscute de lege. Mai mult decât atât, peste 3 milioane de cetățeni români sunt înregistrați ca membri și beneficiari direcți ai acestor entități.

Președinția Irlandei, ianuarie - iunie 2013

Anul 2013 marchează momentul în care economia socială apare pentru prima dată ca sector distinct în programul președinției Consiliului UE¹, odată cu preluarea funcției de către Irlanda. Irlanda a susținut în fața Comisiei Europene adoptarea de propuneri legislative detaliate pentru stimularea antreprenoriatului social, dintre care se evidențiază în mod special obținerea acordului final pentru implementarea programului EaSi² (Programul European pentru Ocuparea Forței de Muncă și Inovare Socială) și extinderea sprijinului acestuia pentru furnizorii de microcredite și pentru investiții de dezvoltare și extindere a întreprinderilor sociale. În plus, în aceeași perioadă au fost adoptate reglementările privind fondurile europene dedicate antreprenoriatului social.

Președinția Italiei, iulie - decembrie 2014

Următorul moment important pentru sector a fost reprezentat de președinția italiană, în cea de-a doua parte a anului 2014. Încă de la definirea programului de lucru, Italia și-a propus să contribuie la crearea unei economii europene incluzive, stabilindu-și ca prioritate susținerea economiei sociale și a importanței acesteia, în special în contextul crizei economice și financiare și cu ocazia revizuirii intermediare a Strategiei Europa 2020.

Una dintre acțiunile principale ale guvernului italian, prin Ministerul Muncii și Politicii Sociale, a fost organizarea în perioada 17-18 noiembrie 2014 a conferinței "Unlocking the potential of the social economy for EU growth" (*Deblocarea potențialului economiei sociale pentru creșterea UE*)³, care a avut ca scop definirea agendei europene în domeniu, prin crearea unui spațiu de dialog între organizațiile economiei sociale, guvernele naționale și instituțiile europene. În lunile premergătoare conferinței a fost organizată și o consultare publică pe această temă, pentru a facilita dialogul și dezbateră într-un mod transparent și participativ.

Discuțiile purtate cu această ocazie, la care au participat peste 190 de vorbitori din 25 de țări europene - practicieni din economia socială, factori interesați, factori de decizie politică, cercetători și experți - au generat un document de poziție, denumit generic Strategia de la Roma – "Unlocking the potential of the social economy for EU growth: The Rome Strategy" (*Deblocarea potențialului economiei sociale pentru creșterea UE: Strategia de la Roma*)⁴. Documentul expune concluziile conferinței și prezintă 9 angajamente strategice, adresate atât instituțiilor publice, cât și actorilor economiei sociale, pentru atingerea obiectivului de consolidare a rolului economiei sociale la nivel național și european. Cele 9 puncte cheie ale documentului sunt, pe scurt:

Aspecte adresate instituțiilor publice

¹ Analiza a fost realizată în principal utilizând informațiile publice disponibile pe paginile web ale președințiilor Consiliului Uniunii Europene. Prima sursă de acest tip figurează începând cu anul 1998.

² Informații despre program sunt disponibile la: <http://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=1081>

³ Informații despre conferință: <http://www.euricse.eu/unlocking-the-potential-of-the-social-economy-for-eu-growth/>

⁴ Textul complet: http://www.socialeconomyrome.it/files/Rome%20strategy_EN.pdf

1. Identificarea clară a interlocutorilor economiei sociale în cadrul următoarelor instituții europene: Comisia Europeană, Parlamentul European și Consiliul European.
2. În cadrul viitoarei revizuirii a Strategiei Europa 2020, să fie incluse inițiative de recunoaștere, dezvoltare și parteneriat pentru organizațiile economiei sociale și acțiuni de monitorizare a fondurilor structurale europene pentru acest sector.
3. Pachetul de investiții anunțat de președintele Juncker ar trebui să vizeze nu numai infrastructura fizică, ci și investițiile sociale care implică actori ai economiei sociale, în aceeași proporție adoptată pentru fondurile structurale.
4. Îmbunătățirea disponibilității opțiunilor de finanțare și a soluțiilor de finanțare pentru economia socială.
5. Având în vedere că măsurarea impactului social rămâne o problemă neconvențională, este nevoie de un dialog mai strâns între Comisie și organizațiile economiei sociale.

Aspecte adresate organizațiilor din economia socială

6. Creșterea gradului de conștientizare a actorilor în ceea ce privește apartenența lor la economia socială europeană, dincolo de specificul diferitelor modele organizaționale.
7. În ciuda prezenței puternice a femeilor și tinerilor în economia socială, mai există încă loc de îmbunătățire, în special în ceea ce privește reprezentarea lor în cadrul guvernării organizațiilor.
8. Să favorizeze procesul de inovare și experimentare, inclusiv în sectoarele de activitate care nu sunt în mod tradițional legate de economia socială și în colaborare cu alți actori de pe piață.
9. Să încurajeze o cultură a evaluării prin recunoașterea valorii adăugate a organizațiilor economiei sociale și să-și îmbunătățească capacitatea de a evalua și raporta dimensiunile sociale și economice ale acțiunilor lor, dezvoltând metodologii și indicatori care sunt compatibili cu natura și specificitățile acestora.

Președinția Luxemburgului, iulie - decembrie 2015

Mai departe, în semestrul al doilea al anului 2015, președinția Consiliului UE a fost deținută de Luxemburg și a avut unul dintre cele mai prielnice programe pentru economia socială la nivel european. Dezbaterile din cadrul evenimentelor dedicate sectorului au dus la dezbateri în Consiliul UE, urmate de o serie de concluzii și decizii de acțiune.

Evenimentul-cheie al acestei perioade a fost conferința “Boosting Social Enterprises in Europe” (*Stimularea întreprinderilor sociale în Europa*)⁵, organizată de Ministerul luxemburghez al Muncii, Ocupării și al Economiei Sociale și Solidare, în perioada 3-4 decembrie 2015, la Hémicycle. În cadrul discuțiilor, organizatorii și participanții au căutat răspunsuri la câteva întrebări esențiale pentru dezvoltarea sectorului: cum poate fi obținută inovația socială, cum poate fi aceasta integrată sistematic în lansarea și dezvoltarea activităților economice, ce ecosistem este cel mai potrivit pentru promovarea accesului la finanțare pentru întreprinderile sociale și dacă există o modalitate de a transforma economiile individuale în investiții pentru proiectele de economie socială.

⁵ Informații despre conferință: <http://www.eu2015lu.eu/en/agenda/2015/12/03-04-conf-economie-sociale/index.html>

Rezultatele și concluziile conferinței au luat forma *Declarației de la Luxemburg privind economia socială și solidară din Europa* (The Luxembourg Declaration on the Social and Solidarity Economy in Europe)⁶, adoptată de Luxemburg, Franța, Italia, Spania, Slovacia și Slovenia. Reprezentanții celor șase state membre au subliniat că economia socială este un “model care a depășit criza economică mai bine decât multe altele” și au expus cinci acțiuni necesare pentru dezvoltarea sectorului:

1. Uniunea Europeană trebuie să ajungă la o înțelegere comună a obiectivelor economiei sociale și să respecte enorma diversitate și istoricul acesteia în toate statele membre.
2. Economia socială ar trebui să beneficieze mai mult de piața de desfacere europeană și să fie inclusă în modernizarea Strategiei privind Piața Unică.
3. Sprijinul european pentru întreprinderile din economia socială trebuie consolidat și acestea trebuie incluse în programe, proiecte, fonduri și alte instrumente de sprijin financiar care urmează să fie adoptate.
4. Trebuie acordată o importanță deosebită dezvoltării unui ecosistem financiar adecvat, capabil să ofere un sprijin eficient pentru economia socială și inovarea socială.
5. Trebuie să fie promovate întâlniri regulate la nivel înalt ale unor înalți reprezentanți politici responsabili cu economia socială în toate statele membre ale Uniunii Europene pentru a pune bazele unei cooperări consolidate.

Instituțiile europene s-au arătat deosebit de receptive față de aceste demersuri, astfel că în sesiunea “Ocuparea forței de muncă și politica socială” a Consiliului EPSCO, desfășurată la doar câteva zile după conferință, dezbaterile s-au axat și pe promovarea economiei sociale.

Mai mult decât atât, în aceeași perioadă, Consiliul UE a adoptat o serie de concluzii⁷ privind promovarea economiei sociale ca factor-cheie al dezvoltării economice și sociale în Europa, invitând statele membre și Comisia Europeană să dezvolte strategii și programe la toate nivelurile pentru consolidarea economiei sociale, antreprenoriatului social și inovării sociale. În plus, Consiliul a declarat necesară îmbunătățirea vizibilității economiei sociale și a evidențiat necesitatea colectării informațiilor pentru a demonstra contribuția efectivă a economiei sociale la agregatele macroeconomice majore.

Alte direcții de acțiune privind economia socială subliniate în concluziile Consiliului includ, printre altele: necesitatea implicării tinerilor; diseminarea eficientă a cunoștințelor și experienței organizațiilor economiei sociale; o promovare mai sistematică a inovării sociale; necesitatea de a continua dezvoltarea unui ecosistem adecvat și a unui mediu de reglementare adaptat pentru întreprinderile din economia socială la nivelul UE și al statelor membre și utilizarea activă a instrumentelor UE de finanțare, cum ar fi fondurile structurale și de investiții europene, programele EaSI și Orizont 2020.

⁶ Textul complet: <http://www.eu2015lu.eu/en/actualites/communiqués/2015/12/04-declaration-luxembourg/>

⁷ Textul complet: <http://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-13766-2015-INIT/en/pdf>

Președinția Slovaciei, iulie - decembrie 2016

Președinția Consiliului UE deținută de Slovacia în a doua jumătate a anului 2016 a continuat demersurile de promovare, susținere și dezvoltare a sectorului economiei sociale. În acest sens, Ministerul slovac al Muncii, Afacerilor Sociale și Familiei a organizat în perioada 31 noiembrie – 1 decembrie 2016 la Bratislava (în premieră în colaborare cu Comisia Europeană), conferința “Social Economy as a key player in providing answers to current societal challenges in the EU and the world” (*Economia socială ca actor important în furnizarea de răspunsuri la provocările societale actuale din UE și din lume*)⁸.

Evenimentul care a reunit aproape 200 de reprezentanți ai statelor membre UE, practicieni și experți din domeniul economiei sociale, a avut ca tematici principale modalitățile de stimulare a dezvoltării întreprinderilor sociale în Europa. Lucrările conferinței au fost împărțite în 6 subteme⁹: creșterea și sustenabilitatea întreprinderilor sociale - instrumente concrete pentru dezvoltare; factori favorizanți pentru start-upul întreprinderilor sociale; dimensiunea externă a economiei sociale; creșterea și sustenabilitatea întreprinderilor sociale - achizițiile publice ca instrument de dezvoltare; rolul economiei sociale ca partener în ecosistemele politice și instrumente financiare. În plus, în cadrul conferinței au fost discutate și recomandările raportului GECES, aprobat oficial la cea de-a 11-a reuniune a GECES din 14 octombrie 2016, la Bruxelles.

Continuând tradiția președințiilor anterioare, și de această dată concluziile conferinței au condus la publicarea și adoptarea unei declarații - Declarația de la Bratislava, denumită "Economia socială ca actor important în furnizarea de răspunsuri la provocările societale actuale din UE și din lume"¹⁰. Documentul a fost semnat și asumat în data de 1 decembrie 2016 de către 10 reprezentanți ai statelor membre UE, printre care și România, alături de Cipru, Slovenia, Italia, Slovacia, Luxemburg, Spania, Cehia și Grecia. 5 acțiuni și decizii majore sunt solicitate de către statele semnatare în cuprinsul Declarației:

1. Continuarea respectării recomandărilor din declarațiile anterioare privind: înțelegerea și susținerea diversității economiei sociale; crearea unei piețe unice pentru economia socială; sprijinul general în programele, proiectele și fondurile UE; dezvoltarea unui ecosistem financiar adecvat pentru economia socială.
2. Instituțiile europene - mai ales Comisia și Parlamentul - ar trebui să studieze cu atenție concluziile Consiliului European privind economia socială și raportul general GECES 2016 și să utilizeze recomandările acestora în viitoarele decizii în toate domeniile care pot fi interconectate cu economia socială.
3. Inițiativa pentru Afaceri Sociale a Comisiei Europene ar trebui să fie consolidată și actualizată prin noul Plan European de Acțiune pentru Economia Socială (înființat în 2017). Un astfel de plan de acțiune ar trebui să fie integrat permanent în Programul de lucru al Comisiei.
4. Comisia Europeană ar trebui să asigure un dialog susținut și continuu între Direcțiile pentru Ocuparea Forței de Muncă, pentru Creștere Economică și pentru Dezvoltare Regională, atât la

⁸ Programul complet al conferinței: <http://www.eu2016.sk/data/documents/conference-program-24112016-3.pdf>

⁹ Concluziile fiecărui atelier: <http://www.eu2016.sk/data/documents/explanatory-notes-workshops-roundtables.pdf>

¹⁰ Textul complet: <http://www.eesc.europa.eu/sites/default/files/resources/docs/bratislava-declaration.pdf>

nivel politic, cât și tehnic, pentru a se asigura că iau în considerare în mod corespunzător caracterul specific și nevoile economiei sociale.

5. Trebuie să fie promovate întâlniri regulate la nivel înalt ale unor înalți reprezentanți politici responsabili cu economia socială în toate statele membre ale Uniunii Europene pentru a pune bazele unei cooperări consolidate.

Inițiative conexe - Declarația de la Madrid, mai 2017

În data de 23 mai 2017 a avut loc la Madrid conferința "Social Economy, an enterprise model for the future of Europe" (Economia socială, un model de înreprimdere pentru viitorul Europei), organizată de Ministerul Ocupării și Securității Sociale din Spania, Social Economy Europe (SEE) și CEPES (Confederația Spaniolă pentru Economia Socială). Evenimentul a beneficiat de participarea a peste 400 de reprezentanți la nivel înalt din 16 state membre, instituții europene, organizații de economie socială din UE și autorități publice spaniole. Conferința a avut ca scop prezentarea contribuției efective a economiei sociale la o creștere inteligentă, durabilă și favorabilă incluziunii și la crearea de locuri de muncă de înaltă calitate în Europa, precum și potențialul său pentru un viitor de progres economic și social.

Cu această ocazie, 9 state membre - Bulgaria, Cipru, Grecia, Italia, Luxemburg, Malta, Portugalia, Slovenia și Spania - au adoptat Declarația de la Madrid¹¹, care solicită Comisiei Europene, printre altele, includerea unui Plan de Acțiune European pentru economia socială în Programul de Lucru 2018 și consolidarea rolului economiei sociale în dezbaterile curente privind viitorul Europei. Alte 5 puncte ale Declarației de la Madrid, prevăd pe scurt:

1. Reafirmarea sprijinului acordat recomandărilor cuprinse în declarațiile anterioare privind înțelegerea comună și sprijinirea diversității economiei sociale, includerea sectorului în Piața Unică și importanța susținerii întreprinderilor din economia socială prin diferite căi.
2. Accentuarea importanței dezvoltării și implementării conturilor satelit pentru economia socială.
3. Necesitatea acordului ca politicile naționale și europene de sprijinire a antreprenoriatului ar trebui să ia în considerare antreprenoriatul în economia socială.
4. Necesitatea de a încuraja participarea economiei sociale la activitățile educaționale, de training și formare profesională și includerea antreprenoriatul social în cadrul programelor de învățământ în diferite stadii educaționale.
5. Dorința de a promova mecanisme comune la nivel înalt de coordonare a politicilor și măsurilor în favoarea economiei sociale și de a aprofunda mecanismele deja existente între statele membre, atât bilaterale, cât și multilaterale, precum și cu țările din afara UE.

Această inițiativă recentă reflectă interesul constant al cât mai multor state membre UE față de viitorul și dezvoltarea sectorului economiei sociale la nivel european și național. **Guvernul României nu a semnat încă Declarația menționată, ceea ce ar putea fi un punct major de acțiune al viitoarei Președinții române a Consiliului UE.**

¹¹ Textul complet al declarației: <http://unsse.org/wp-content/uploads/2017/08/MADRID-DECLARATION.pdf>

Președinția Bulgariei, ianuarie - iunie 2018

Economia socială își păstrează prioritatea pe agenda europeană și în prezent, fiind una dintre tematicile importante ale președinției Bulgariei din primul semestru al anului 2018. Astfel, guvernul bulgar își propune susținerea unui mediu prielnic dezvoltării economiei sociale și antreprenoriatului social, în special în ceea ce privește inovarea socială. Trei evenimente majore sunt organizate cu această ocazie: Al 7-lea forum european al antreprenoriatului social (16-18 aprilie 2018), Conferința internațională la nivel înalt privind economia socială și antreprenoriatul social¹² (16-18 aprilie 2018) și Conferința europeană “Antreprenoriat social, servicii sociale, ocupare” (13-15 iunie 2018). Consultarea concluziilor și documentelor de lucru din cadrul acestor întâlniri, atunci când vor fi disponibile publicului, este deosebit de importantă pentru structurarea programului viitoarei Președinții Române.

Perspective pentru România la Președinția Consiliului UE

Sectorul economiei sociale din România se bucură de o mare diversitate de organizații, unele dintre acestea cu un lung parcurs istoric și cu o tradiție de necontestat a performanțelor în obținerea de rezultate sociale și economice. Amintim aici casele de ajutor reciproc (CAR) ale salariaților sau pensionarilor, reprezentate de uniuni naționale puternice și foarte active, atât în beneficiul membrilor lor, cât și pentru dezvoltarea sectorului. În 2015, România număra peste 2.600 de CAR-uri, distribuite relativ uniform pe întreg teritoriul țării, care acumulasera venituri de peste 619 milioane de lei, dețineau active imobilizate de aproape 5 miliarde lei și angajau aproape 6.000 de persoane (FDSC, 2017).

Alte tipuri de organizații, precum cooperativele, asociațiile și fundațiile cu sau fără activitate economică, obștile și composesoratele sau întreprinderile sociale de inserție sunt entități cu un mare potențial de dezvoltare și de obținere a unor rezultate remarcabile pentru rezolvarea reală și pe termen lung a unor probleme sociale. Astfel, în 2015 activau în România peste 2.300 de cooperative (de consumatori, meșteșugărești, agricole sau de credit), care angajau peste 25.000 de persoane (CESE, 2017). În același an, asociațiile și fundațiile numărau 42.707 entități (dintre care 5.302 cu activitate economică), care angajau aproape 100.000 de persoane (FDSC, 2017).

Toate aceste entități au o contribuție importantă la îmbunătățirea calității vieții în general și în mediul rural în special, prin dezvoltarea sectorului agricol, dezvoltarea zonelor urbane mici, integrarea pe piața muncii a unor categorii extinse de persoane aflate în situații de vulnerabilitate sau prin oferirea de servicii și produse financiare altfel inaccesibile anumitor categorii de cetățeni. La nivelul anului 2012, sectorul economiei sociale înregistra o pondere de 1.9% în Produsul Intern Brut la nivel național, și angaja 1.9% din totalul populației salariate (Barna, 2014, p. 14).

¹² Programul conferinței poate fi consultat aici: <https://eu2018bg.bg/upload/2313/Final-Program-conference.pdf>

Preluarea în 2019 a **Președinției Consiliului UE** de către România reprezintă o **ocazie ideală pentru Guvernul român**, instituțiile publice și nu în ultimul rând pentru organizațiile românești de a-și **aduce contribuția la realizarea direcțiilor de acțiune asumate în general prin declarațiile din anii trecuți, și în special prin Declarația de la Bratislava**. Un astfel de demers ar reprezenta o continuare a eforturilor președințiilor anterioare pentru consolidarea și promovarea economiei sociale la nivel european și național.

Guvernul României poate contribui în mod direct la îmbunătățirea mediului economic, legislativ și social de dezvoltare a acestor organizații la nivel european (cu efecte directe la nivel național) printr-o serie de acțiuni:

1. În contextul adoptării Cadrului Financiar Multianual în perioada Președinției Române:
 - Încurajarea și susținerea formelor de economie socială ca prioritate;
 - Direcționarea atenției asupra rolului organizațiilor economiei sociale în sectoarele agricol și rural, inclusiv explorarea contribuției cooperativelor la producerea și distribuția produselor agricole;
 - Pornind de la punctele centrale ale Declarației de la Madrid și de la concluziile Consiliului din decembrie 2015 (*Promovarea economiei sociale ca factor-cheie al dezvoltării economice și sociale în Europa*) Președinția Română ar putea propune Comisiei Europene să elaboreze un Plan de acțiune cuprinzător pentru economia socială, care să se regăsească în noul Cadru Financiar Multianual.
2. România poate să solicite Comisiei Europene să adapteze politicile IMM la nevoile diferitelor forme de întreprinderi, inclusiv întreprinderile din economia socială.
3. Continuarea și susținerea relațiilor de colaborare și transfer de know-how între organizațiile românești de economie socială și organizațiile europene de același fel.
4. Continuarea eforturilor privind evaluarea și raportarea rezultatelor sociale și economice obținute de aceste entități.
5. Continuarea eforturilor de deschidere a pieței europene pentru produsele și serviciile furnizate de sector.
6. În strânsă legătură cu punctele Declarației de la Madrid, România poate să înceapă un proces de consultare cu instituțiile europene cu privire la modul în care economia socială ar putea contribui la punerea în aplicare a Pilonului European al Drepturilor Sociale (proclamația inter-instituțională adoptată la Summitul de la Göteborg, în 17 noiembrie 2017¹³).

Mai mult decât atât, vor fi organizate o serie de evenimente menite să promoveze sectorul economiei sociale și să ofere spațiul ideal de dialog între practicieni din economia socială, factori interesați, factori de decizie politică, cercetători și experți. **Susținerea acestor evenimente** în perioada președinției UE **de către Guvernul român**, prin reprezentanții săi, este o oportunitate ce nu ar trebui pierdută. Dintre acestea, menționăm în mod special:

¹³ Raportul final al Summitului este disponibil la https://ec.europa.eu/commission/publications/concluding-report-social-summit-fair-jobs-and-growth_ro

- **Eveniment la nivel înalt sub egida CESE**, cu participarea membrilor CESE (categoria de economie socială) și CIRIEC din Uniunea Europeană, dedicat oficialilor din statele membre, care să dezbătă tendințele și oportunitățile pentru sectorul economiei sociale la nivel UE și național.
- **A 7-a Conferință Internațională CIRIEC** (*International Centre of Research and Information on the Public, Social and Cooperative Economy*) de Cercetare a Economiei Sociale¹⁴, organizată de Asociația Laboratorului de Solidaritate (afiliată CIRIEC), în parteneriat cu Universitatea București - Facultatea de Sociologie și Asistență Socială, Școala Națională de Studii Politice și Administrative - Facultatea de Management, Fundația pentru Dezvoltarea Societății Civile, Platforma de sprijin RO2019 a societății civile, Rețeaua Întreprinderilor de Inserție Socială, Federația Organizațiilor Neguvernamentale pentru Servicii Sociale. Acest eveniment are loc **în premieră într-o țară din Europa de Est** și reunește peste 200 de cercetători și practicieni din sectorul economiei sociale din toată lumea.

Preluarea Președinției Consiliului UE de către România în prima parte a anului 2019 este o oportunitate extraordinară ce ar putea aduce sectorului de economie socială românesc vizibilitatea națională și internațională de care are nevoie pentru a-și continua dezvoltarea. La rândul său, economia socială din România poate să contribuie cu un input valoros la dezbaterile privind economia socială la nivelul Uniunii Europene și Cadrul Financiar Multianual.

¹⁴ Anunțul de pe siteul CIRIEC este disponibil la: <http://www.ciriec.ulg.ac.be/en/event-ciriec/7th-ciriec-international-research-conference-on-social-economy-bucharest-romania-june-6-9-2019/>

REFERINȚE

- EESC / CESE (2017). *Recent Evolutions of the Social Economy in the European Union*. European Economic and Social Committee. Disponibil la <https://www.eesc.europa.eu/en/our-work/publications-other-work/publications/recent-evolutions-social-economy-study>.
- Barna, C. (2014). *Atlasul Economiei Sociale – România 2014*. Fundația pentru Dezvoltarea Societății Civile, București. Disponibil la <http://www.ies.org.ro/atlasul-economiei-sociale>.
- FDSC (2017), *România 2017. Sectorul neguvernamental – profil, tendințe, provocări*. Fundația pentru Dezvoltarea Societății Civile, București. Disponibil la <http://fondong.fdsc.ro/romania-2017-sectorul-neguvernamental-profil-tendinte-provocari>.
- Unlocking the potential of the social economy for EU growth: The Rome Strategy, Roma (2014). Disponibil la http://www.socialeconomyrome.it/files/Rome%20strategy_EN.pdf.
- The Luxembourg Declaration on the Social and Solidarity Economy in Europe (2015). Disponibil la <http://www.eu2015lu.eu/en/actualites/communiqués/2015/12/04-declaration-luxembourg/>
- The promotion of the social economy as a key driver of economic and social development in Europe - Draft Council Conclusions (2015). Disponibil la <http://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-13766-2015-INIT/en/pdf>.
- The Bratislava declaration - Social Economy as a key player in providing effective answers to current societal challenges in the EU and the world (2016). Disponibil la <http://www.eesc.europa.eu/sites/default/files/resources/docs/bratislava-declaration.pdf>
- The Madrid Declaration "The Social Economy, a business model for the future of the European Union" (2017). Disponibil la <http://unsse.org/wp-content/uploads/2017/08/MADRID-DECLARATION.pdf>

Pagini web ale Președințiilor Consiliului UE, consultate în perioada ianuarie-martie 2018

- Irlanda (2013, semestrul 1): <http://eu2013.ie/>
- Italia (2014, semestrul 2): <http://italia2014.eu/en/>
- Luxemburg (2015, semestrul 2): <http://www.eu2015lu.eu/en/>
- Slovacia (2016, semestrul 2): <http://www.eu2016.sk>
- Bulgaria (2018, semestrul 1): <https://eu2018bg.bg/en>

Platforma RO2019 a societății civile este o inițiativă neguvernamentală a Europuls – Centrul de Expertiză Europeană și a Fundației pentru Dezvoltarea Societății Civile, lansată în 2016 pentru a sprijini pregătirile pentru Președinția Română a Consiliului UE din prima jumătate a lui 2019. Proiect neutru din punct de vedere politic, RO2019 își propune să coaguleze eforturile societății civile românești din țară și din străinătate pentru a asigura trecerea cu succes a celui mai important test de maturitate al României de la aderarea la UE în 2007. www.ro2019.eu